

LULUCF SEKTOR I CROLIS PROJEKT

Delfa Radoš, Ekonerg d.o.o.

Radionica (Tip 1) - 5. rujna 2023. godine - hotel Lav, Vukovar

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

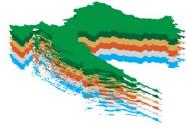

AGENCIJA ZA
PLaćANJA U
POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I
RURALNOM
RAZVOJU

REPUBLIKA HRVATSKA
Državna geodetska uprava

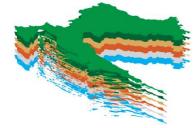

LULUCF SEKTOR – Uvodno

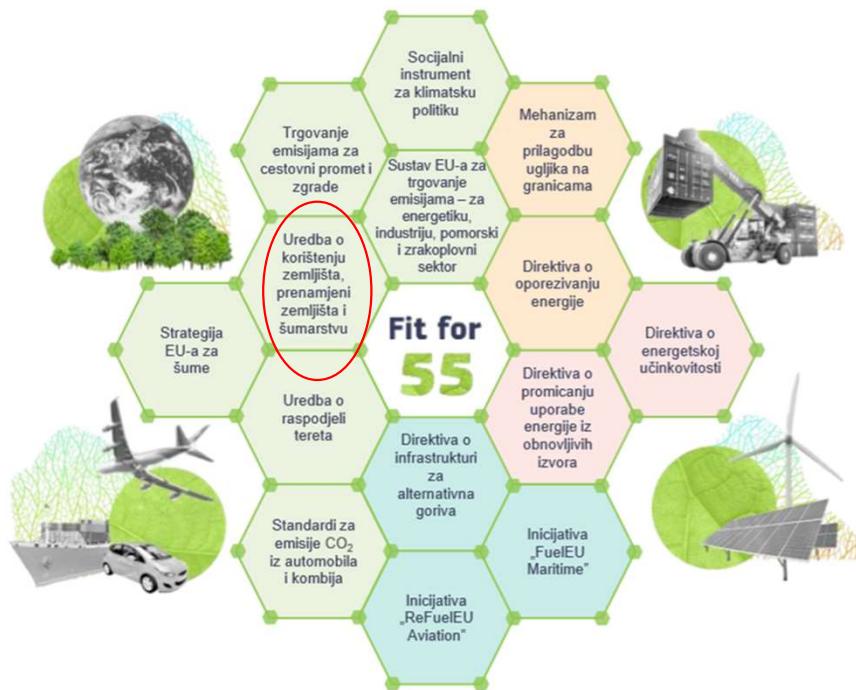

- Nacionalno izvješće o emisijama stakleničkih plinova (NIR)
  - Osnova za planiranje klimatske politike EU
  - Praćenje/osiguravanje ispunjavanja ciljeva EU o nisko-ugljičnom razvoju:
    - **Do 2030 godine**
      - 55% smanjenje emisija
      - Dodatno smanje potrošnje energije (minimalno 11.7%)
      - 42.5% povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora
    - **Neto nula emisija do 2050**

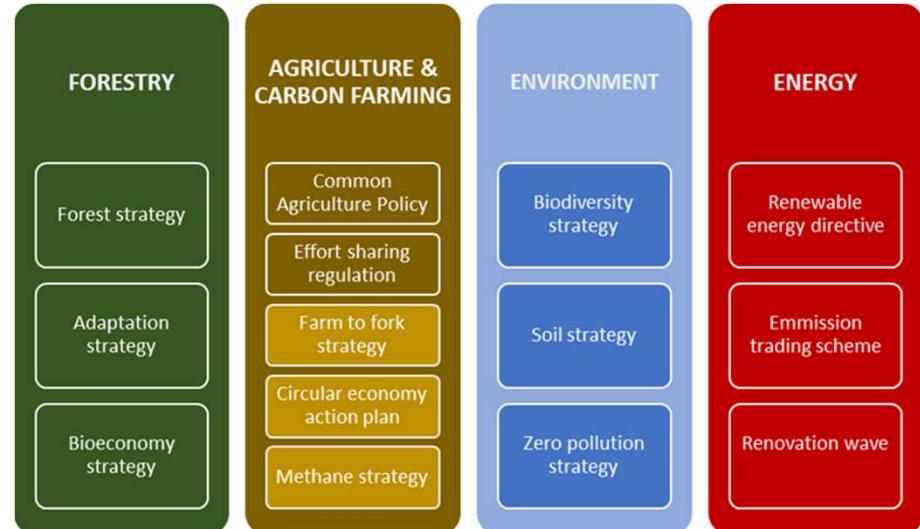

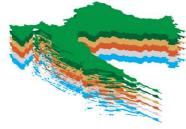

LULUCF SEKTOR – Uvodno

LULUCF REGULATIONS

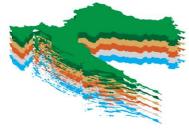

LULUCF SEKTOR – Uvodno

- LULUCF sektor:

- Jedini sektor u kojem uz emisije dolazi do **odliva stakleničkih plinova**
- U EU politici posebno reguliran
  - **Odluka 529/2013/EU**
    - Pravila Državama-članicama za obračunavanje jedinica emisija/odliva – LULUCF se ne uzima u obzir za postizanje cilja o smanjenju emisija za 20% do 2020. godine
  - **Uredba (EU) 2018/841**
    - Obaveza doprinosa LULUCF sektora postizanju cilja o smanjenju emisija do 2030. (min 55%) i 2050 godine (bez emisija)
    - Obračunske kategorije zemljišta: MFL, MCL, MGL; MWL;
      - Revizija uredbe (EU zeleni plan, Europski zakon o klimi, Fit to 55%)
  - **Uredba (EU) 2020/852** - definirane okolišno održive djelatnosti; omogućuje širenje održivih ulaganja i provedbu europskog zelenog plan; usmjerava ulaganja tamo gdje su najpotrebnija jer trgovačkim društvima, ulagateljima i oblikovateljima pruža definicije ekonomskih djelatnosti koje se mogu smatrati okolišno održivima
  - Izmjena EU zakonodavstva, inicijative za provedbu Europskog zelenog plana (npr. CFI)
  - Izrada zakonodavnog prijedloga o **certificiranju uklanjanja ugljika** (Komunikacija Komisije – *Osiguranje održivih ciklusa ugljika*)
  - **Uredba (EU) 2023/839** – nadopune Uredbe 2018/841 i Uredbe 2018/1999

LULUCF SEKTOR – Uvodno

- **Sektor čine:**

- **Izračunavanje:**

- **Osnovni faktori:**

- Utvrđeni za svaku kategoriju zemljišta, vrstu prenamjene i svako pohranište – znanstveni i tehnički projekti – LULUCF financijski zahtjevan sektor

Podatci u LULUCF sektoru:

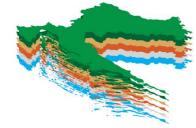
ena): $98 \times 14 = 1372$

ina: 27440

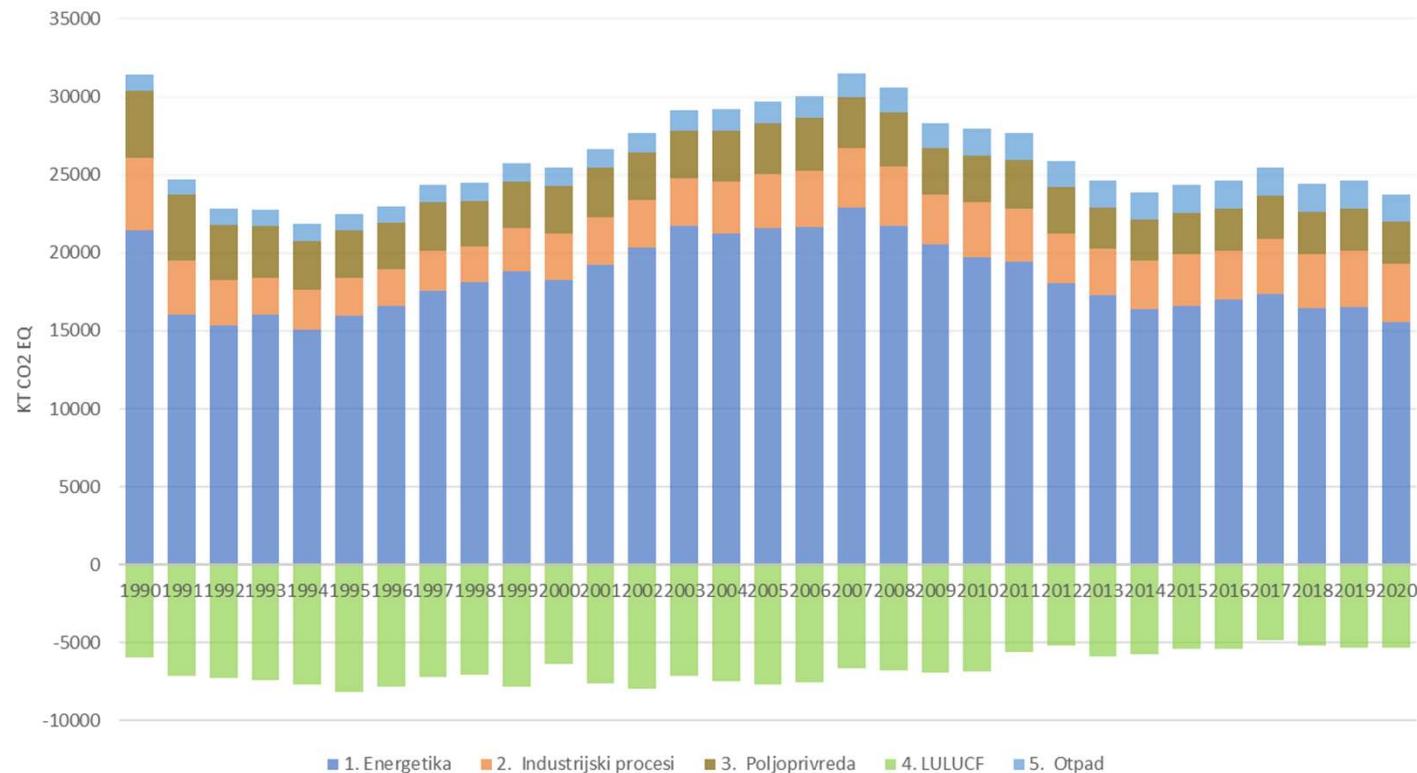
sektor = 54880

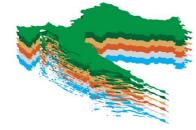
uni podataka

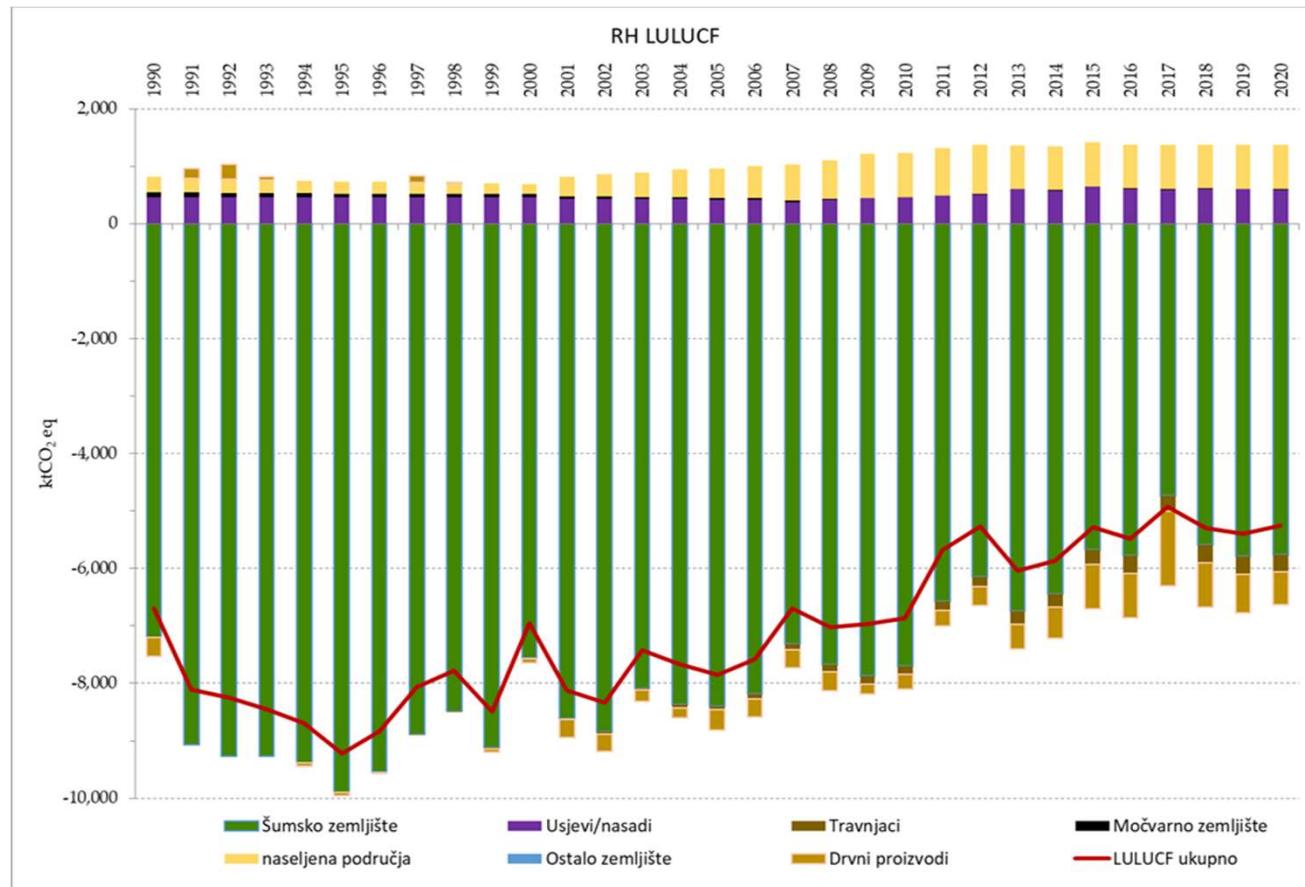

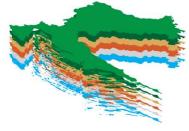
LULUCF SEKTOR – Uvodno

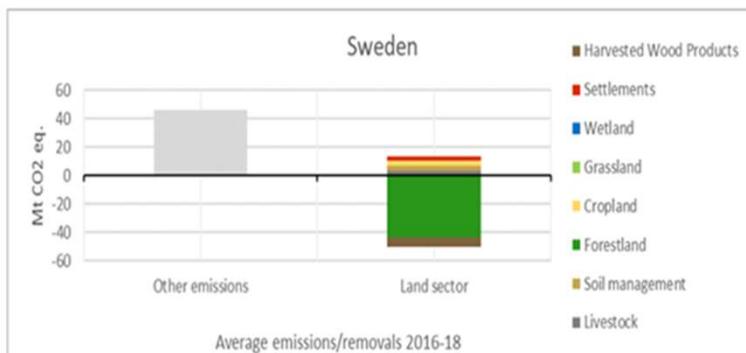
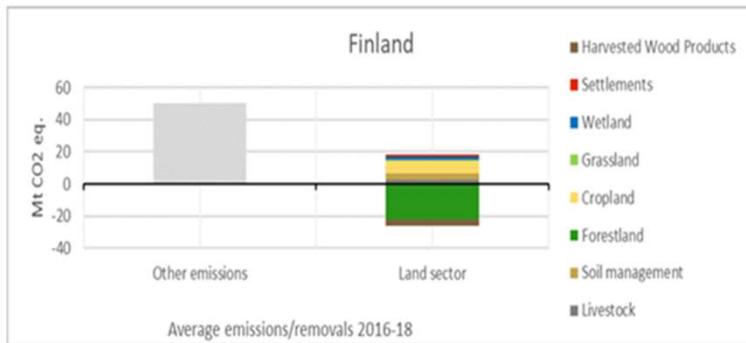
LULUCF SEKTOR – Uvodno

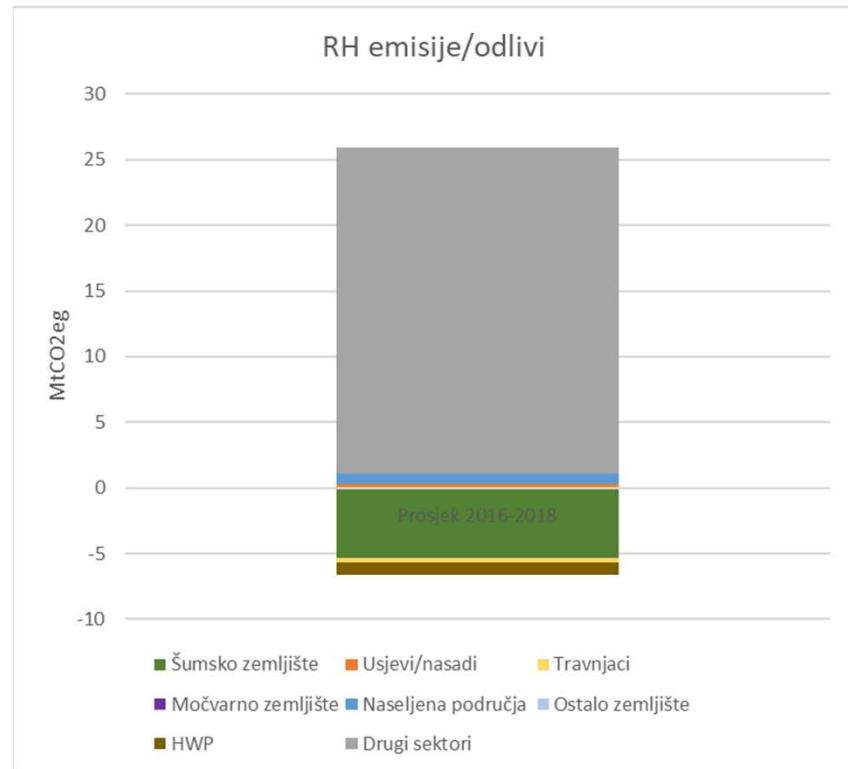

LULUCF SEKTOR – Uvodno

The future is now...

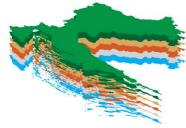

Izvor: https://land.copernicus.eu/user-corner/events/clue.22_kay_lulucf

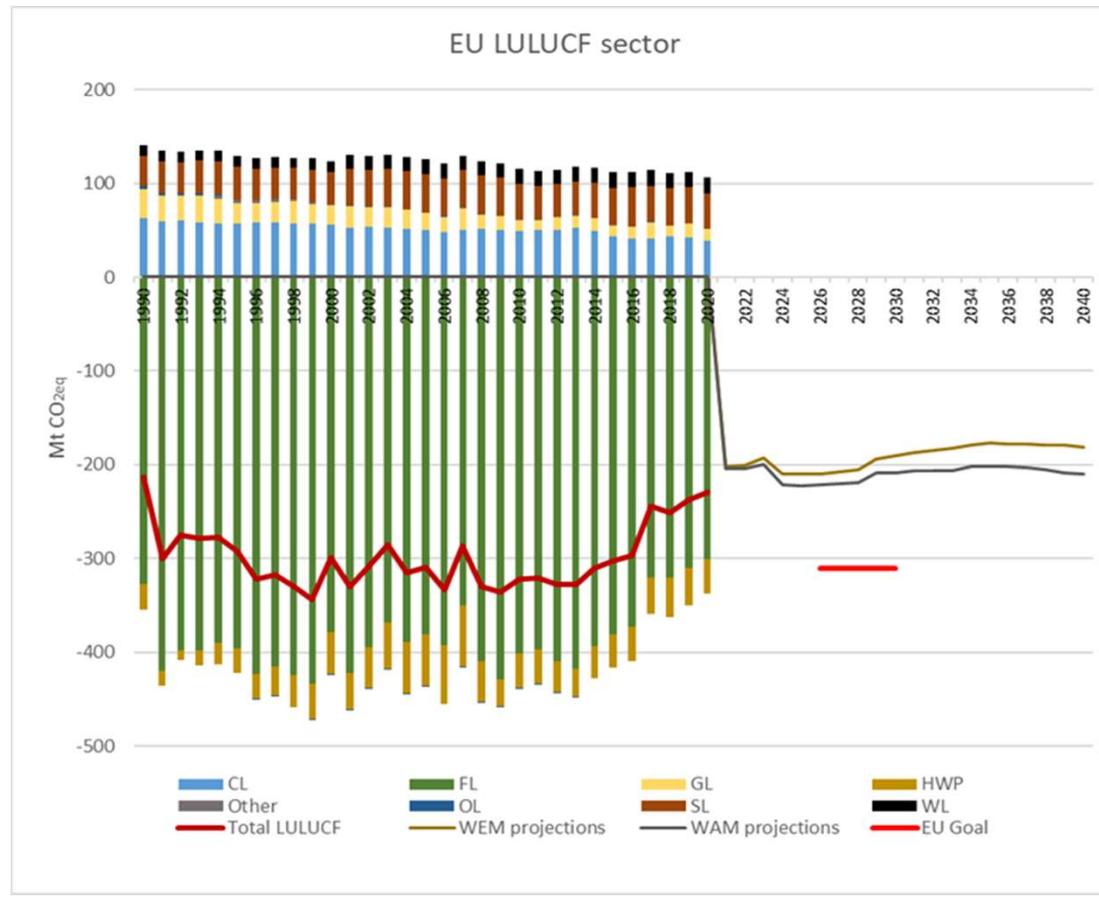

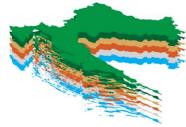
! SVI sektori moraju sudjelovati u ispunjavanju cilja o smanjenju emisija

LULUCF SEKTOR – Uvodno

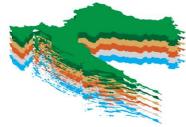

LULUCF SEKTOR – Površine

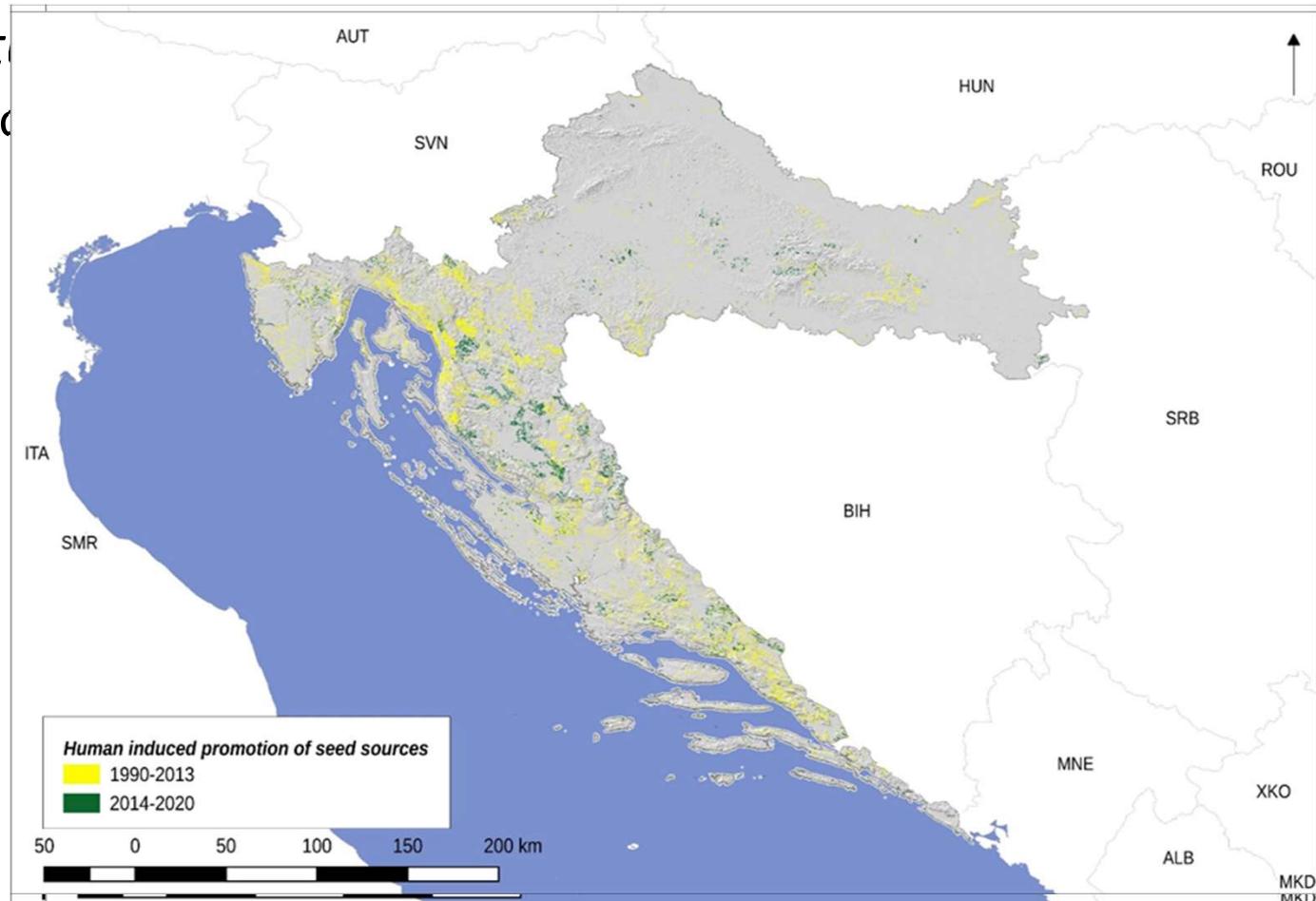
- IPCC *Pristupi* u identifikaciji površina
  - *Pristup 1*
    - Poznata ukupna površina kategorije zemljišta i ukupna prenamjenjena površina; prostorni podatci ne postoje
  - *Pristup 2*
    - Poznata ukupna površina kategorije zemljišta i ukupna prenamjenjena površina po kategorijama prenamjene; bez prostorno utvrđenih lokacija
  - *Pristup 3*
    - Površine zemljišta i vrste prenamjene zemljišta prostorno točno definirane
- RH izračun emisija odliva
  - Prenamjena **u/iz** Šumskog zemljišta – *Pristup 3*
  - Ostale kategorije zemljišta i vrste prenamjene – kombinacija *Pristupa 1* i *Pristupa 2*

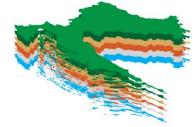

LULUCF SEKTOR – Površine

- Pristup
- Počet

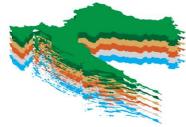

LULUCF SEKTOR – Površine

- Izvori za kategorije zemljišta u RH
  - HŠ d.o.o.
  - MGOR (CLC 1980, 1990, 2000, 2006, 2012, 2018)
    - Jedinica kartiranja 25 ha
  - MGOR (CLC baze promjena)
    - Jedinica kartiranja 5 ha
  - DZS
- > Nesigurnost podataka o površinama > nesigurnost LULUCF izračuna
- Zadatci CROLIS projekta
  - Definiranje kategorija zemljišta upotrebom prostornih podataka u vremenskom nizu 1970- 2020+
  - Definiranje kategorija zemljišta **prema vrsti prenamjene** upotrebom prostornih podataka u vremenskom nizu 1970- 2020+
  - Izgradnja pripadajuće baze podataka
  - Izgradnja Geo portala

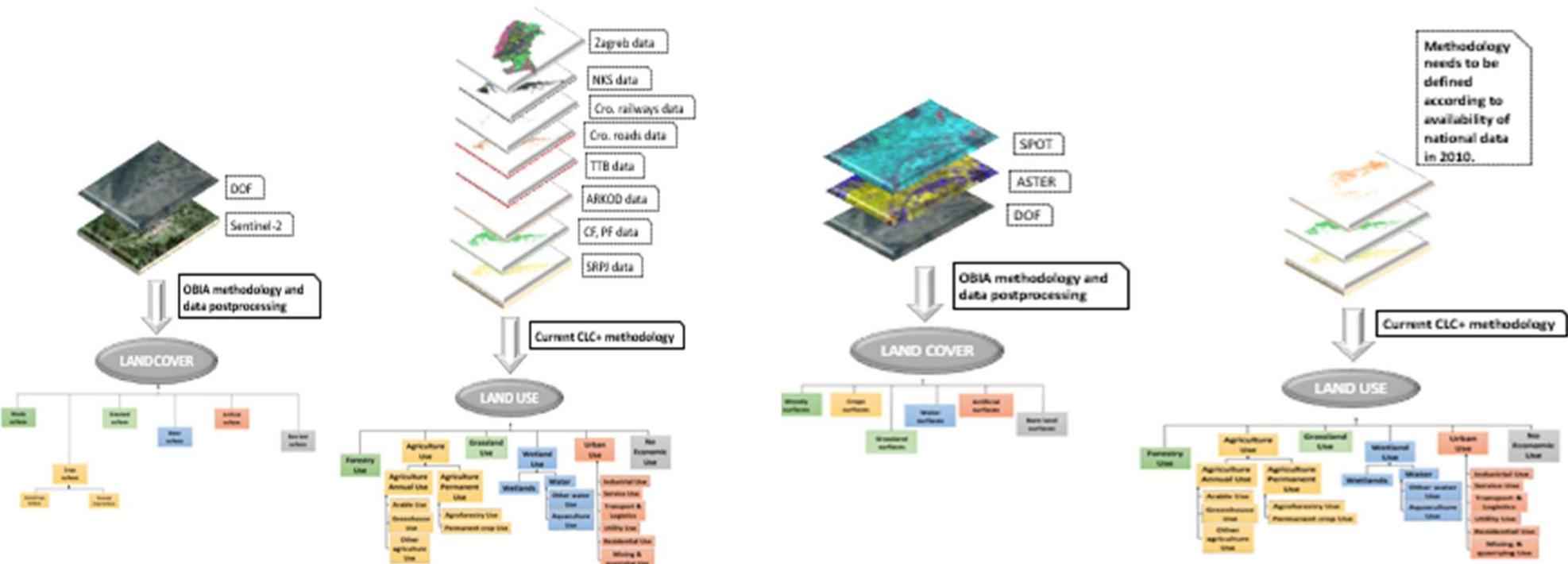

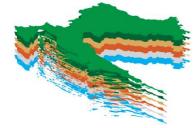

CROLIS projekt – Površine

- LU/LC 2020 layers

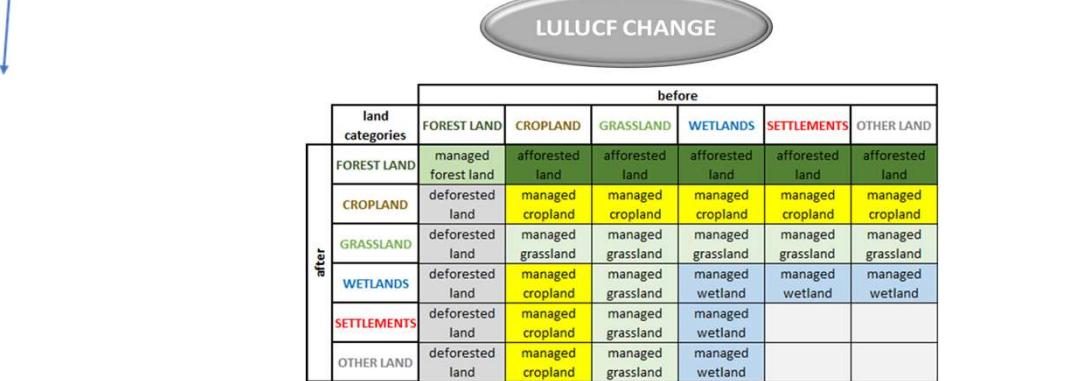
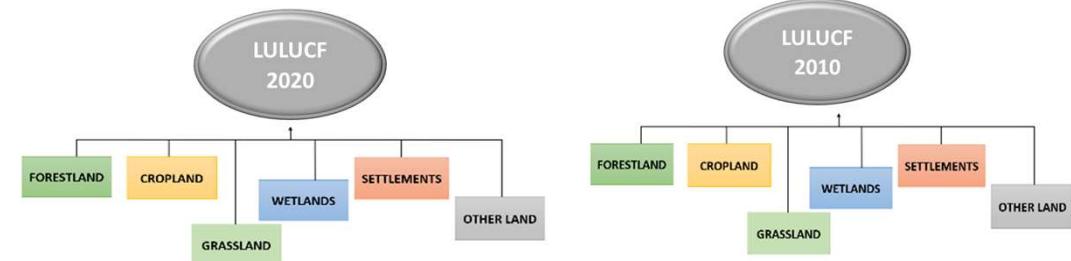
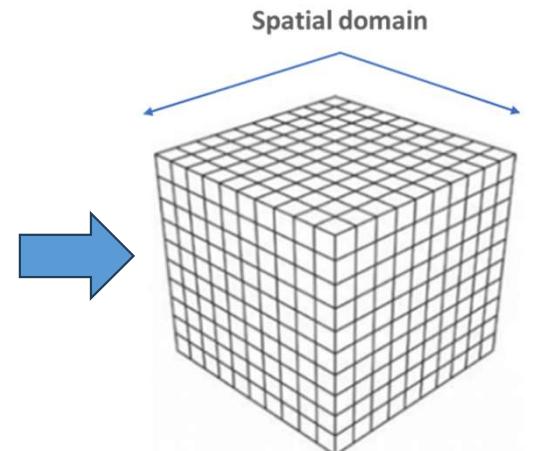
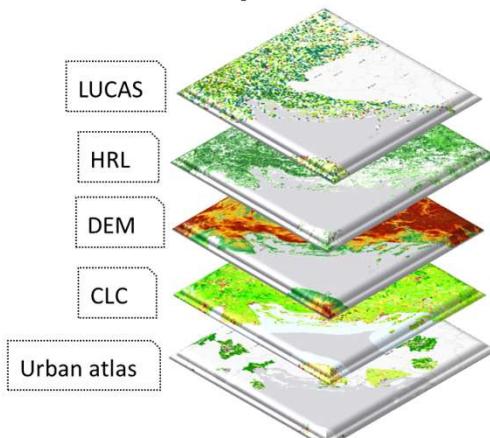
LU/LC 2010 layer

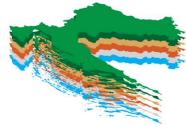

LULUCF projekt – Površine

- LC, LU
- EU proizvodi

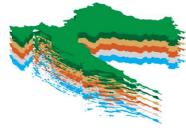

LULUCF SEKTOR – Površine

- Uredba (EU) 2018/841 i Uredba (EU) 2023/839, Dodatak 5. Dio 3
- *Od podnošenja inventara stakleničkih plinova 2028. nadalje, države članice će koristiti najmanje Tier 2 u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova, dok će države članice, što je prije moguće i od podnošenja inventara stakleničkih plinova 2030. nadalje, a najkasnije, za sve procjene emisije i uklanjanja pohraništa ugljika koje spadaju u područja jedinica korištenja zemljišta s visokim zalihama ugljika iz točke (a), područja jedinica korištenja zemljišta pod zaštitom ili obnovom iz točaka (b) i (c) i područja jedinica korištenja zemljišta pod velikim budućim klimatskim rizicima iz točke (d), primijeniti Tier 3, u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.*
  - Od 2028. nadalje najmanje Tier 2 za emisije i uklanjanje CO₂ u svim pohraništima ugljika i izvorima emisija koji nisu CO₂
  - Od 2030. nadalje podnošenje najmanje Tier 3 za emisije i uklanjanja CO₂ u svim pohraništima ugljika u jedinicama tipa zemljišta a-d; najmanje Razina 2 za izvore emisije koji nisu CO₂ i za emisije i uklanjanje CO₂ u svim skladištima ugljika izvan jedinica tipa zemljišta a-d

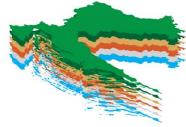

LULUCF SEKTOR – Površine

- Uredba (EU) 2018/841 i Uredba (EU) 2018/1999
  - 1. u članku 2. dodaju se sljedeće točke:
    - „63. ,geografski informacijski sustav’ znači računalni sustav za izdvajanje, pohranu, analizu i prikazivanje georeferenciranih podataka;
    - 64. ,geoprostorni obrazac’ znači elektronički obrazac zahtjeva koji uključuje **informatičku aplikaciju koja se temelji na geografskom informacijskom sustavu** kojim se korisnicima omogućuje da prostorno prijave poljoprivredne parcele gospodarstva i nepoljoprivredne površine za koje se zahtijeva plaćanje.”;
- Uredba (EU) 2022/2448
  - *operativne smjernice koje države članice trebaju primjenjivati kako bi osigurale temeljitu i usklađenu **provedbu kriterija održivosti** na temelju rizika za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase proizvedenih iz šumske biomase kako je navedeno u članku 29. stavcima 6. i 7. Direktive (EU) 2018/2001*

CROLIS projekt

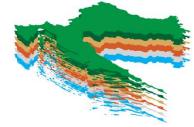
- CROLIS sustav zahtjeva:

- Odluka VRH
- CROLIS Akcijski plan
- AfterLife plan
- Nove pravilnike
  - Regulacija toka podataka za CROLIS sustav

- Višestruke prednosti sustava

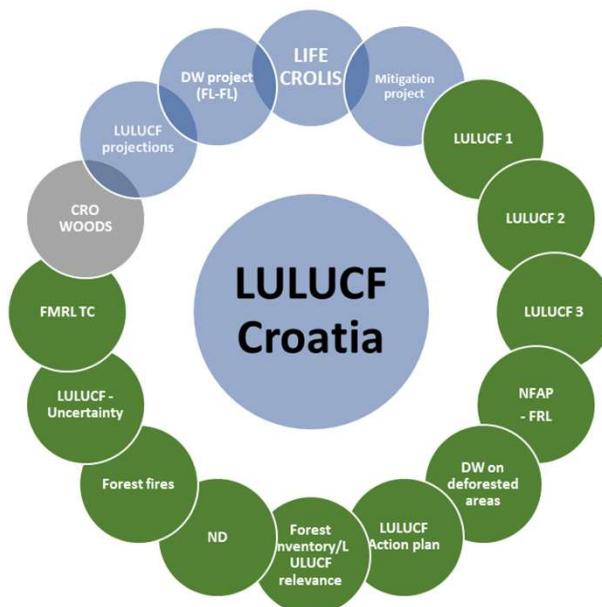
- Sustav usklađen s radom EK na motrenju zemljišta
- Dizajniran uz upotrebu EU proizvoda i svih nacionalno dostupnih prostornih podataka
- Rješava pitanja nadležnosti nad zemljištem
- Unaprjeđuje i harmonizira rad institucija u RH
- Unaprjeđuje znanja o prostornim podatcima u RH institucijama
- Osvještava o važnosti prostornih podataka u planiranju klimatske i svih povezanih politika
- Višenamjenski sustav
  - jedinstven izvor podataka za sve dionike
  - Izvor podataka za različite namjene

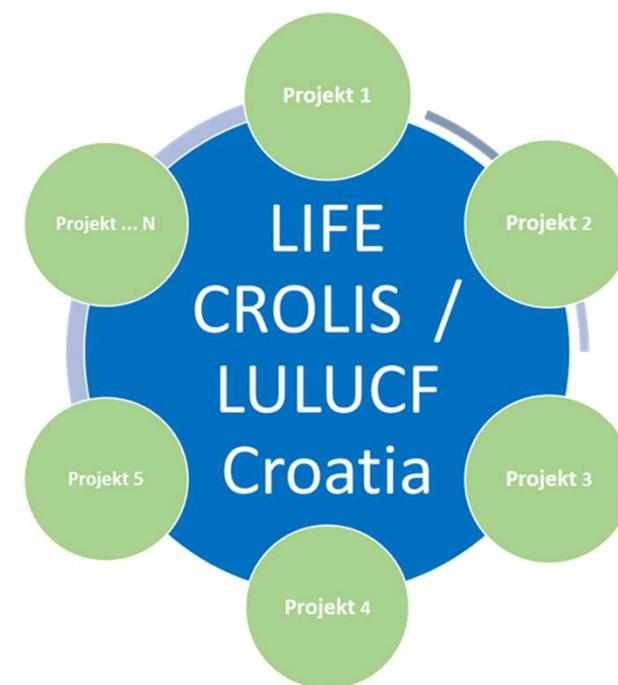

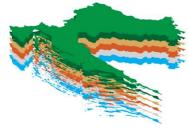
LULUCF SEKTOR – Zaključno

2014-2023

2024-2030

Hvala na pažnji!

LIFECROLIS.HR

LIFE19 GIC/HR/001270 LIFE CROLIS

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

AGENCIJA ZA
PLAĆANJA U
POLJOPRIVREDI,
RIBARSTVU I
RURALNOM
RAZVOJU

HRVATSKE
ŠUME

REPUBLIKA HRVATSKA
Državna geodetska uprava

FOND ZA ŽAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

